

Olofströms kommuns förskolors. Plan för diskriminering och kränkande behandling.

Plan för att främja likabehandling och förebygga diskriminering och kränkande behandling

Grunduppgifter - så här arbetar vi med likabehandlingsplanen i förskolan:

Ansvariga för planen

Rektorer för förskolan

Cecilia Lennartsson

Katarina Sandström

Charlotte Fristedt

Marina Jaskari

Anette Ohlsson

Vår vision

För att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling behövs en övergripande strategi som:

- integreras som en naturlig del i verksamhetens övriga arbete.
- involverar all förskolepersonal, barn och vårdnadshavare samt ger återkommande möjlighet till samtal om:
  - ← förhållningssätt
  - ← värderingar
  - ← normer och relationer
- baseras på kunskap om barnens trivsel, inflytande och förekomst av kränkande behandling=
  - = En trygg, säker och stimulerande miljö för lärande för alla barn i verksamheten.

Planen gäller från 2024-01-01

Planen gäller till 2026-08-01

Barnens delaktighet

Kontinuerliga utvärderingar och analyser av barnens behov och lärande som får ligga till grund för utbildningen.

Förebyggande värdegrundsdiskussioner på lämplig nivå i barngrupperna.

Gemensamma aktiviteter och diskussioner med barnen där samtal förs kring olikheter och mångfald.

De äldsta barnen deltar även i en trivselundersökning som genomförs 1 ggr/ år i november månad.

Barnen är med i arbetet då vi dagligen samtalar om hur vi är mot varandra. Hur vill barnen att det ska vara på förskolan?

Ex: Vi låter barnen vara med och styra innehållet i den litteratur vi lånar och presenterar. Vi försöker vidga perspektivet och erbjuda litteratur av olika slag, på olika språk och med olika normer presenterade. Vi vill att barnen ska beredas en chans att känna igen sig själva och identifiera sig i de bilder och böcker som förskolan använder i undervisning och utbildning.

Vårdnadshavarnas delaktighet

Vårdnadshavarna är delaktiga genom samtal vid hämtning och lämning.

Implementering av planen på möten för vårdnadshavare.

Planen finns tillgänglig för vårdnadshavare på infomentor. Planen finns tillgänglig på kommunens hemsida.

Personalens delaktighet

Likabehandlingsplanen är en del av vårt systematiska kvalitetsarbete.

Utvärdering av planen och arbetslagets egna insatser under läsåret görs i maj varje år. Planen revideras i september av rektor. Man väljer utifrån utvärderingar av insatser som gjorts under föregående läsår samt utifrån en bedömning av behov i aktuell barngrupp.

Vi arbetar kontinuerligt i vardagen med att befästa våra mål och kriterier i normer och värden som finns i likabehandlingsplanen och läroplanen för förskolan.

Redovisar planen på möten för vårdnadshavare.

Diskussioner och genomgång i samtliga barngrupper.

Planen finns tillgänglig på varje avdelning.

Planen finns tillgänglig på kommunens hemsida.

Förankring av planen

Huvudman delges planen årligen.

Planen diskuteras i arbetslagen i början av varje läsår.

Förskolepersonal är sedan i ständig dialog med barnen kring frågor som gäller normer och värden.

Planen finns tillgänglig för vårdnadshavare på förskolans avdelning, förskolornas hemsidor och Olofströms kommuns hemsida.

Utvärdering 2023

Beskriv hur fjolårets plan har utvärderats:

Rektorerna för förskolan ansvarar för att Likabehandlingsarbetet följs upp årligen.

Likabehandlingsplanen har ingått i det systematiska kvalitetsarbetet och i arbetet med normer och värden i den dagliga verksamheten.

Delaktiga i utvärderingen av fjolårets plan har förskolepersonal och rektorer varit. Barnen har påverkat innehållet i undervisningen.

Likabehandlingsplanen har utvärderats av förskolepersonalen i arbetslagen. Dessa utvärderingar har sammanställs och diskuteras i möten med förskolepersonal.

Behov och utvecklingsområden som framkommit har sedan legat till grund för utformningen av utbildningen på respektive förskola. (se förskolans arbetslagsdeklarationer).

Årets plan ska utvärderas senast 2026-01-31.

Beskriv hur årets plan ska utvärderas:

Utvärderingen av planen ingår i systematiska kvalitetsarbetet.

Rektor ansvarar för att Likabehandlingsarbetet följs upp årligen.

Rektor sammanställer utvärderingen av likabehandlingsplanen tillsammans med den övriga utvärderingen av verksamheten. Planer för fortsatt utveckling görs.

Likabehandlingsplanen revideras därefter.

Ansvarig för att årets plan utvärderas:

Rektor för respektive enhet.

1. Främjande insatser

Områden som berörs av insatsen

Främja likabehandling

Mål och uppföljning

Utifrån analysen har vi satt upp följande mål:

- **Kön:**

Pojkar och flickor ges samma förutsättningar

- **Könsidentitet eller könsuttryck:**

Barn som t ex genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck att vilja tillhöra ett annat kön bemöts av respekt för sin önskan och får möjlighet att uttrycka detta.

- **Etnisk tillhörighet:**

Allas lika värde oavsett etnisk bakgrund

- **Religion eller annan trosuppfattning:**

Respekt för att det finns olika religionstillhörigheter och förståelse för olika trosuppfattningar.

- **Funktionsnedsättning:**

Visa hänsyn för varandra utifrån fysiska och psykiska förutsättningar

- **Sexuell läggning:**

Verksamheten ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning

- **Ålder:**

Barnen bemöts utifrån sin egen individuella mognad, ej utifrån fysisk ålder.

Förhållningssätt:

Verksamheten ska främja ett respektfullt förhållningssätt.

Barnen ska bemötas som kompetenta individer.

Barnen ska uppmuntras att utveckla och använda ett respektfullt språk.

Alla barn ska känna sig värdefulla och respekterade i verksamheten

På våra förskolor ska vi arbeta utifrån att varje enskilt barn blir respekterat och lyssnat på utifrån den individ man är. Vi ska ha ett tillåtande klimat i barngrupperna som innebär att olikheter bemöts med respekt och ses som mångfald i verksamheten.

De barn som på ett eller annat sätt inte mår bra ska uppmärksammas och kontakt med barnets vårdnadshavare tas omgående.

Förskolan har anmälningsplikt om man känner oro kring ett barns situation.

Insats

Så här ska vi jobba för att nå målen:

- **Kön:**

Medvetandegöra förskolepersonal om hur vi bemöter flickor och pojkar. Främja att barnen kan leka med varandra oavsett kön, samt ha en verksamhet som förhindrar stereotypa könsroller.

- **Könsidentitet eller könsuttryck:**

Om ett barn genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tex i leksituationer vilja tillhöra annat kön, skall förskolepersonal förhålla sig positiva till detta och inte motverka eller försöka påverka till något annat. De skall även främja ett positivt förhållningssätt hos de andra barnen i gruppen

- **Etnisk tillhörighet:**

Prata med barnen om att man kan ha olika etnisk bakgrund genom att t.ex. läsa böcker, lekmaterial, uppmärksamma om det finns olika etniska tillhörigheter i barngruppen • **Religion eller annan trosuppfattning:**

Vi undervisar kring olika trosuppfattningar som finns i världen för att ge en bred kunskap och förståelse.

- **Funktionsnedsättning:**

Lokaler ska vara anpassade för att kunna ta emot barn med olika funktionshinder.

Barngruppernas storlek bör om möjligt vid behov anpassas för att främja den funktionshindrades situation.

Barnet skall bemötas med samma respekt och ha samma utvecklingsmöjligheter i enlighet med läroplanen som icke funktionshindrade barn.

- **Sexuell läggning:**

Alla inom verksamheten ska bemötas med samma respekt oavsett sexuell läggning.

- **Ålder:**

Verksamheten tar hänsyn till målet då de delar in barnen i olika gruppkonstellationer samt i det individuella bemötandet.

Förhållningssätt:

Jobba med etiska dilemman genom drama, diskussioner och litteratur.

Inför barngruppen lyfta fram och synliggöra det positiva hos varje barn. Värdegrundsarbetet ska stärkas genom synlig dokumentation för barn och vuxna. Alla vuxna ska agera vid varje form av kränkning.

Metod:

Ett förebyggande arbete görs genom att vidga barnens perspektiv på normer och värderingar.

Tex: Vi låter barnen vara med och styra innehållet i den litteratur vi lånar och presenterar. Vi försöker vidga perspektivet och erbjuda litteratur av olika slag, på olika språk och med olika normer presenterade.

Vi vill att barnen ska beredas en chans att känna igen sig själva och identifiera sig i de material som förskolan använder i undervisning och utbildning.

Genom ett medvetet pedagogiskt arbetssätt med närvarande och engagerad förskolepersonal som ser och stöttar barnen i deras vardag i förskolan. Med vuxna som positiva förebilder för barnen där alla bemöts med respekt för sin person.

En miljö i förskolan som är väl genomtänkt både vad gäller användandet av lokaler men även det material och litteratur som finns att tillgå. Leken spelar en mycket viktig roll för barn i förskolan. Genom att leka tillsammans, dela sina känsloupplevelser med varandra, utvecklar barn sin sociala kompetens samt sin förmåga att känna sympati och empati.

Förskolepersonalen ska möjliggöra för alla barn att vara med och leka.

OM kränkningar skulle förekomma är det viktigt att man som förskolepersonal inte bara riktar blicken mot de enskilda barnen utan även är uppmärksam på övrig barngrupp, miljön och sammanhanget som omger dem.

Med olika metoder främja lekskicklighet hos barnen. Att träna på att utveckla förmåga till turtagning, ömsesidighet, samförstånd, social förmåga, att kunna läsa av andra och att lyssna. Leken är också viktig för att nå målet att alla barn ska känna en tillhörighet i gruppen.

Kompetensutveckling för förskolepersonalen inom de områden som är angelägna.

Vi arbetar för att skapa en god relation med hemmet så att man som vårdnadshavare ses som en resurs.

Vi synliggör värdegrundsarbetet i förskolan för vårdnadshavarna.

Ansvarig

Rektorerna har det övergripande ansvaret för utbildningen. Förskolepersonalen har det direkta ansvaret för det dagliga värdegrundsarbetet.

Datum när det ska vara klart

Arbetet sker kontinuerligt under året. Det följs upp och utvärderas dock senast 2026-01-31.

2. Kartläggning

Kartläggningsmetoder

- Kontinuerlig uppföljning i varje arbetslag i det systematiska kvalitetsarbetet.
- Pågående diskussioner i arbetslagen och med barnen utifrån ålder och mognad.

Områden som berörs i kartläggningen

Kränkande behandling, Kön, Könsidentitet eller könsuttryck, Etnisk tillhörighet, Religion eller annan trosuppfattning, Funktionsnedsättning, Sexuell läggning och Ålder

Hur barn och föräldrar involveras i kartläggningen

Genom dagliga samtal med barnen enskilt eller i grupp.

Genom en daglig kontakt med vårdnadshavare där eventuella händelser och situationer tas upp till diskussion så snart som möjligt.

Genom utvecklingssamtal och andra samtal samt vårdnadshavarmöten.

Hur personalen involveras i kartläggningen

I den kontinuerliga uppföljningen via systematiska kvalitetsarbetet..

Genom diskussioner i arbetslaget.

Genom personalkonferenser, utvärderingsdagar.

Resultat och analys från kartläggning 2023

De flesta barn känner sig trygga och trivs på förskolan.

Föräldrarna eller barnen framför till förskolepersonalen på förskolan om något inte känns bra.

Arbete med normer och värden är ett mycket viktigt område och ett högt prioriterat område hos förskolepersonalen i deras planering av verksamheten.

Vi bör prioritera det förebyggande normkreativa arbetet, samt arbetet med att belysa olika funktionsvariationer, för att vidga barnens förståelse och vyer.

Genom att kontinuerligt diskutera med sina kollegor hålls frågorna aktuella och förhållningssättet utvärderas och utvecklas.

3. Förebyggande åtgärder

Områden som berörs av insatsen

Förebyggande arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Mål och uppföljning

Vi säkerställer att alla diskrimineringsgrunder berörs i arbetet under året.

Vi bör prioritera det förebyggande normkreativa arbetet, samt arbetet med att belysa olika funktionsvariationer, för att vidga barnens förståelse och vyer.

All diskriminering eller kränkande behandling skall minimeras och varje tillfälle uppmärksammas.

Det ska ske i den dagliga verksamheten i möten mellan förskolepersonal/barn/vårdnadshavare/ledning/övriga.

Alla känner till likabehandlingsplanen.

Förskolepersonalen följer upp detta i det kontinuerliga arbetet med uppföljning och utvärdering.

Föräldrarna i dagliga samtal. Ledning sammanställer.

Åtgärd

Förskolepersonalen tar hänsyn till och arbetar efter likabehandlingsplanen då de planerar sin verksamhet.

Förskolepersonalen formulerar mål för ett förebyggande normkreativt arbetet för att vidga barnens vyer samt mål för belysande av olika funktionsvariationer.

Målen de sätter upp tangerar också ett förebyggande arbete mot diskriminering och kränkande behandling och främjar likabehandlingsarbetet.

Motivera åtgärd

Genom att arbeta kontinuerligt med likabehandling, normer och värden och genom kontinuerliga diskussioner håller vi likabehandlingsplanen aktuell och motverkar diskriminering och kränkande behandling.

Ansvarig

Rektorerna har det övergripande ansvaret för verksamheten. Personalen har det direkta ansvaret för det dagliga värdegrundsarbetet.

4. Rutiner för akuta situationer

Policy

Vår förskola skall vara en trygg, säker och stimulerande lärandemiljö.

Vuxna ska agera vid kränkande behandling och trakasserier.

Vi är medvetna om att våra barn är olika och att varje enskilt barn är unikt och därför agerar olika i rådande situationer.

Rutiner för att tidigt upptäcka trakasserier och kränkande behandling

Förskolepersonalen är observant och delaktig i barnens lek både ute och inne.

En god och tillitsfull relation mellan förskolepersonal och vårdnadshavare eftersträvas.

Förskolepersonal som barn och föräldrar kan vända sig till Förskolepersonalen på barnets förskola.

Ledning för förskolorna:

Vilbokens förskola

Cecilia Lennartsson Rektor 0454-931 08

Annika Nilsson Specialpedagog 0454-93902

Jämshög, Gränums förskolor

Anette Ohlsson Rektor 0454-934 14

Annika Nilsson Specialpedagog 0454-93902

Kyrkhults förskola

Charlotte Fristedt Rektor 0454-937 16

Annika Nilsson Specialpedagog 0454-93902

Ekeryds förskola

Katarina Sandström Rektor 0454-931 89

Annika Nilsson Specialpedagog 0454-93902

Brännaregårdens förskola
Marina Jaskari Rektor 0454-930 19
Annika Nilsson Specialpedagog 0454-93902

Barn- och elevombudet
Tel. 08-586 080 00
Fax 08-586 080 10
www.skolinspektionen.se/beo

Skolinspektionen
Box 23069, 104 35 Stockholm
Tel. 08-586 080 00
Fax 08-586 080 10
www.skolinspektionen.se

Diskrimineringsombudsmannen
Box 3686, 103 59 Stockholm.
Tel 08-120 20 700
Text tel 08-120 20 820
Fax 08-120 20
www.do.se

5. Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av andra barn

Vid kränkande handlingar mellan barn/elever

1. Berörd förskolepersonal har samtal med de inblandade. Dessa samtal dokumenteras av den förskolepersonal som genomför samtalet. Berörd förskolepersonal ansvarar. Rektor meddelas. Kränkning anmäls av ansvarig förskolepersonal i Draftit KB process vilket sedan går vidare till rektor och huvudman.

<https://inloggad.draftit.se/public/kb-process-anmalan/?invitation=QduB8MPF/f6XBG6S+CGfzUTRrLre4C3pGS0UbZCeCzWpiKHeKWxeNg==>

2. Samtal med berörda vårdnadshavare. Åtgärder diskuteras. Rektor ansvarar och beslutar.
3. Rektor ansvarar för att uppföljningssamtal sker.

Det kan vid behov vara aktuellt med anmälan till socialtjänst eller polis. Rektor ansvarar.

Rutiner för att utreda och åtgärda när barn kränks av personal

När vuxna kränker barn

1. Rektor samlar information om händelsen.
2. Rektor genomför fortast möjligt enskilda samtal med de inblandade samt meddelarförvaltningschef.
3. Berörd vårdnadshavare kontaktas. Facklig representant meddelas angående den vuxne.
4. Uppföljningssamtal med de inblandade sker inom en vecka.
5. Händelsen dokumenteras av rektor tillsammans med representant för och med den utsatte. Vid alla händelser där vuxna kränker barn är rektor ansvarig för utredning och uppföljning.

Ansvarsförhållande

Den som uppmärksammar kränkning anmäler detta i Draftit KB process.

Vid kränkning mellan vuxna och barn ansvara alltid rektor för samtal, dokumentation och uppföljning.

Vid kränkning mellan barn är närvarande personal ansvarig för direkta hanteringen.

6. Begrepp

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan på osakliga grunder behandlar ett barn sämre än andra barn och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, eller ålder. Diskriminering kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till en förskola med motiveringen att det redan går så många flickor på den aktuella förskolan.

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar en elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna.

Om exempelvis alla barn serveras samma mat, kan förskolan indirekt diskriminera de elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Trakasserier och kränkande behandling

Gemensamt för trakasserier och kränkande behandling är att det handlar om ett uppträdande som kränker ett barns värdighet. Några exempel är behandling som kan vara slag, öknamn, utfrysning och kränkande bilder.

Trakasserier

Trakasserier definieras i diskrimineringslagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna (jämför kränkande behandling nedan).

Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar av till exempel ”kvinnliga”, ”homosexuella” eller ”bosniska” egenskaper. Det kan också handla om att någon blir kallad ”blatte”, ”mongo”, ”fjolla”, ”hora”, eller liknande.

Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn känner sig hotad, kränkt eller illa behandlad.

Kränkande behandling

Kränkande behandling definieras i skollagen som ett uppträdande som kränker ett barns värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund.

Sexuella trakasserier

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier.

Vuxna måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse, exempelvis när de leker doktorslekar.

Repressalier

Förskolepersonalen får inte utsätta ett barn för straff eller annan form av negativ behandling på grund av att vårdnadshavaren har anmält förskolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Mobbning

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

Rasism

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

Främlingsfientlighet

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

Homofobi

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.

7. Diskrimineringsgrunder

7.1 Kön

Med kön avses enligt diskrimineringslagen att någon är kvinna eller man.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering och trakasserier

- En flicka går före en pojke i kön till en förskola med motiveringen att det redan finns en stor majoritet pojkar på förskolan. [diskriminering]
- När barnen leker på gården berättar Peter för sin förskollärare Gunilla att han vill ha en likadan röd mössa som Fatima. Han tycker att den är väldigt fin med små glitterhjärtan på. Gunilla säger skrattande ”Då kanske vi ska kalla dig för Petra, så att de andra inte tror att du är Fatima”. Hon berättar för de andra barnen om det och alla skrattar åt Peter. [trakasserier på grund av kön]

7.2 Könsidentitet eller könsuttryck

Med könsöverskridande identitet eller uttryck avses enligt diskrimineringslagen att någon inte identifierar sig som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

Diskrimineringsombudsmannen har valt att använda sig av begreppen könsidentitet eller könsuttryck eftersom lagens begrepp könsöverskridande identitet eller uttryck signalerar att det som skyddas är en avvikelse från ”det normala”.

Diskrimineringsgrunden ska inte förväxlas med grunden sexuell läggning. Transpersoner kan vara såväl homo-, bi- som heterosexuella.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Sedan ett år tillbaka markerar Erik, 5 år, tydligt att hon helst vill vara flicka och kallas hon och henne. Föräldrarna har gått med på hennes önskemål att bära klänning. En dag är Erik ledsen när pappa kommer till förskolan för att hämta henne. Hon berättar att hon inte fick följa med på utflykt eftersom hon vägrade att ta på sig ett par byxor. Pappa frågar personalen varför Erik skulle byta till byxor och får svaret: ”Det får vara någon måtta med tramset.” Pappan blir också uppmanad att i fortsättningen klä Erik i ”riktiga kläder” eftersom några barn har börjat reta henne för att hon bär klänning. [diskriminering och trakasserier]

7.3 Etnisk tillhörighet

Med etnisk tillhörighet menas enligt diskrimineringslagen nationellt eller etniskt ursprung, hudfärg eller annat liknande förhållande.

Alla människor har en etnisk tillhörighet. En person som är född i Sverige kan vara rom, same, svensk, kurd eller något annat. En och samma person kan också ha flera etniska tillhörigheter.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- En förskola med många barn med annan etnisk tillhörighet än svensk ger förtur åt etniskt svenska barn när man tar in nya barn för att inte få en alltför segregerad barngrupp. [diskriminering]
- En av förskollärarna uttalar sig negativt om polacker inför barnen. I barngruppen finns det ett polskt barn som tar illa vid sig. [trakasserier]

7.4 Religion eller annan trosuppfattning

Diskrimineringslagen definierar inte religion eller annan trosuppfattning. Enligt regeringens proposition (2002/03:65) bör endast sådan trosuppfattning som har sin grund i eller samband med en religiös åskådning som till exempel buddism eller ateism omfattas av diskrimineringsskyddet. Andra etniska, politiska eller filosofiska uppfattningar och värderingar som inte har samband med religion faller utanför.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Axel går i Evangeliska Fosterlands-Stiftelsens söndagsskola. Hans dagbarnvårdare säger ”Usch, vilket trams! Ska du bli en sådan där bibelfanatiker?” [trakasserier]
- Salima blir ledsen eftersom några av de andra barnen brukar skratta åt hennes mamma som bär muslimsk huvudduk när hon kommer och hämtar henne. En av barnskötarna tröstar Salima, men vidtar inga andra åtgärder. [trakasserier]

7.5 Funktionsnedsättning

Med funktionsnedsättning menas i diskrimineringslagen varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller sjukdom fanns vid födelsen, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

DO använder sig av Handisams beteckning funktionsnedsättning – och inte funktionshinder eftersom hindren finns i samhället och inte hos personen.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Anna som har ADHD får inte börja på samma förskola som sin storebror. Kommunen, som tillämpar syskonförtur, tycker i detta fall att Anna ska börja på en annan förskola. Där finns det andra barn med samma diagnos och förskolepersonalen har därför kunskap om denna. [diskriminering]
- David har muskeldystrofi som gör att han går klumpigt och ostadigt och har lätt för att falla. Några av barnen brukar reta David och kallar honom ”Snubbelfot”. Förskolepersonal har hört att han blir retad, men har inte vidtagit några åtgärder. [trakasserier]

7.6 Sexuell läggning

Med sexuell läggning avses enligt diskrimineringslagen homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Exempel på händelser som kan vara diskriminering eller trakasserier

- Det har gått bra på förskolan tills James äldre bror kommer på besök. Några av barnen har hört när deras storsyskon i negativa ordalag kallat James bror för bög. Nu får

James inte vara med och leka eftersom han har en ”äcklig” storebror. Eftersom en av de vuxna på förskolan hör ordväxlingen utan att reagera känner James att han inte har någon att vända sig till. [trakasserier]

- Johanna är ny på förskolan och ska fylla i sitt familjeträd. Hon får en förtryckt mall där mammans och pappans namn ska fyllas i. Hon vill ha ett nytt papper med mamma och pappa, men får till svar att hon kan stryka över pappa och skriva dit ”den andra tantens” namn. [diskriminering]

7.7 Ålder

Med ålder avses enligt diskrimineringslagen uppnådd levnadslängd. Skyddet mot åldersdiskriminering omfattar alla, unga som gamla. Åldersnormen kan se olika ut i olika sammanhang, men generellt drabbas yngre och äldre av diskriminering på grund av ålder. Skyddet gäller alltså även i förskolan.

Det är dock tillåtet att särbehandla på grund av ålder, till exempel om särbehandlingen är en tillämpning av skollagen.

Exempel på händelse som kan vara trakasserier:

- Malte är den enda sexåringen som går kvar i förskolan och inte har börjat i förskoleklass. Det är hans föräldrar som valt det. De andra barnen retar honom ofta för det. [trakasserier]